

Motion till riksdagen

1990/91:Ub53

av Rosa-Lill Wählstedt m.fl. (s)

med anledning av prop. 1990/91:87

Näringspolitik för tillväxt

I propositionen 1990/91:87 Näringspolitik för tillväxt föreslås betydelsefulla åtgärder för att omstrukturera och utveckla svenskt näringsliv. En av dessa är förslaget om en utbyggnad av ingenjörsutbildningen inom högskolan.

Högskolan i Örebro är vid sidan av universiteten landets största högskola. Antalet elever är cirka 5 000. Upptagningsområdet omfattar betydligt mer än länet. Inom många fält är upptagningsområdet nationellt. Högskolan är givetvis en stor tillgång för länet och regionen.

Högskolan har emellertid också vissa brister. Vid sidan av bristen på fasta forskningsresurser är den tekniska utbildningen alldeles för liten för att motvara regionens behov av utbildad arbetskraft.

Örebro och omkringliggande län är "tunga industrilän". Andelen industrisysselsatta ligger högt över genomsnittet. Teknikerutbildningen vid högskolan är mycket underdimensionerad i förhållande till näringslivets behov. En konsekvens av detta är att alltför få av länets ungdomar söker sig till teknikerutbildning på högskolenivå.

Flertalet av dem som utbildas får sin utbildning på andra orter och är sedan i begränsad omfattning benägna att flytta åter. En följd av detta är att länets industri inte kunnat få högskoleutbildade i tillräcklig omfattning. Det är faktiskt så illa att länets industri har en av de lägsta andelarna högskoleutbildade.

Dessutom finns många av länets företag i mogna eller övermogna branscher. Strukturomvandlingen slår just nu hårt i länet med stora neddragningar inom Nobel och Ovako, nedläggningen av Hammars glasbruk (PML). Arbetslösheten ökar snabbt och då särskilt bland ungdomarna.

Mot denna bakgrund framstår det som ytterligt angeläget att förstärka den tekniska utbildningen vid högskolan. En sådan uppbyggnad har påbörjats. Riksdagen har tagit positiv ställning till ett "teknikbygge vid högskolan" som ska stå färdigt 1992.

Om man begränsar sig till länet är antalet födda i varje årskull cirka 3 000. Av dessa genomgår cirka 10 procent tekniskt gymnasium, dvs 300 stycken. Av dessa beräknas cirka 60 procent välja en så kallad mellaningenjörsutbildning. Således är det länsgenererade elevunderlaget cirka 180 elever per år. Ett antal som länets näringsliv mer än väl kan rekrytera.

Dessutom har högskolan som tidigare nämnts ett upptagningsområde som sträcker sig utanför länsgränsen. Mot denna bakgrund bör elevunderlag finnas för minst sex utbildningar för varje årskull. Högskolan har för närvarande påbörjat två utbildningar – en inom elektronik och en inom maskin.

Det är mycket angeläget att redan i höst fortsätta denna utbyggnad. Därför bör högskolan erhålla ytterligare 60 elevplatser vilket motsvarar två utbildningar.

Högskolan bör även erhålla ytterligare medel ur LIF-anslaget. Detta kommer i så fall främst att användas till fristående kurser inom det tekniska området.

Det är angeläget att högskolan i Örebro tilldelas ett antal nybörjarplatser av de 180 som i propositionen föreslås inom den tvååriga ingenjörsutbildningen för att bygg-varianten skall kunna inledas före hösten 1992.

En nyligen genomförd enkät visar dock att mellan 50 och 60 gymnasieelever på bygglinjen är intresserade av ingenjörsutbildning med start höstterminen 1991 och Örebro kommun har förklarat sig villig att medverka till genomförandet av byggingenjörslinjen med start höstterminen 1991.

Högskolan har möjlighet att lösa lärarfrågan och avnämarna är angelägna om att linjen startar snarast möjligt. Detta med tanke på den överhettade marknaden. Dessutom är det så att regionen går miste om en ökning av kompetensen inom byggbranschen, om inte de som vill få utbildning till byggingenjör kan få det i Örebro fr.o.m. hösten 1991.

Ett annat område av stor betydelse för ökad sysselsättning är förutsättningen för en process där innovationer och affärsidéer tas tillvara och omsätts i ett kommersiellt gångbart system, dvs. effektiv industriell FoU, produktion och distribution.

Tekniskt kunnande och fantasirikedom under beaktande av marknadsmässiga och ekonomiska realiteter krävs för ett framgångsrikt nyföretagande och för att blåsa nytt liv i en stagnerande bygd. För att kunna bygga upp Bergslagen måste det tillföras insikter och ekonomiska faktorer så att kommersialiserbar teknik utvecklas och produceras. Detta kan åstadkommas genom en integrerad utbildning i ekonomi och teknik.

I dag finns det teknikutbildningar med betydande inslag av ekonomi på några ställen i landet. Efterfrågan på examinerade från dessa utbildningar har visat sig vara mycket stor. Om en sådan linje förläggs till Örebro görs utbildningen tillgänglig för personer bosatta i Bergslagen. Man kommer dessutom att kunna ge en utbildning som är mer anpassad till de problem som finns i denna landsdel.

Genom samarbetsavtal med Linköpings universitet ges i dag kurser i Produktionsekonomi. Ett fortsatt samarbete med Linköping är aktuellt för linjen.

Vidare är det så att näringslivet i regionen behöver t.ex. i ett EG-perspektiv öka sin juridiska kompetens inom olika områden och tillägna sig den kunskapen genom ett främmande språk, främst engelska. Planer finns också på att kombinera ihop ett antal av de aktuella kurserna till en rättsvetenskaplig linje på 120 poäng. Ställs medel till förfogande kan uppbyggnaden av en sådan linje starta redan i höst.

Detta var exempel på ett annat utbildningsområde som kan främja näringslivets tillväxt inom regionen. Ett tredje är internationaliseringen av ekonomutbildningen.

Institutionen för företagsekonomi vid högskolan i Örebro har satsat på ett internationellt program, där det erbjuds kurser på engelska, International

Mot. 1990/91
Ub53

Business Programme. Några kurser kommer att ges i höst. Det är emellertid av största vikt att detta program snabbt kan utvecklas till att omfatta ett brett utbud inom företagsekonomi såsom marknadsföring, ekonomistyrning och organisationsutveckling. Institutionen har sedan många år en mycket bred kompetens och stor kontaktyta med omvärlden. Om medel beviljas kan man därför snabbt bygga ut ett attraktivt internationellt program, där svenska och utländska studerande läser kurser tillsammans.

Mot. 1990/91
Ub53

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av ytterligare förstärkningar av utbildning vid högskolan i Örebro.

Stockholm den 6 mars 1991

Rosa-Lill Wahlstedt (s)

Sture Ericson (s)

Håkan Strömberg (s)

Maud Björnemalm (s)

Ulla Berg (s)